DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya	ƒ 15.—
Idem franco per post.	„ 17.—
Voor den eersten halven jaargang voor „	„ 7.50
Idem franco per post.	„ 9.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 9 FEBRUARIJ.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het segel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 12. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1857.

Bijd e vertraagde aankomst der post van Batavia, zullen wij, zoo daartoe den vereischten tijd overblijft, de officiele tijdingen in een bijvoegsel mededeelen.

E. FUHRI & CO,
Uitgevers.

(*Voor het land*). De Resident van Soerabaya, maakt bij deze bekend, dat op Dingsdag, den 17den Februarij eerstkomende, des voormiddags ten 10 ure, ten zijnen bureele eene publieke uitbesteding zal worden gehouden, voor den overvoer van Bandjarmassing naar Sambas van 500 ton steenkolen. en zulks op de voorwaarden vermeld in de advertentie van den Directeur der Producten en Civiele Magazijnen, dd, 23 Januarij jl., geïnsereerd in de *Javasche Courant* van den 28sten daaraanvolgende No. 8

Gegadigden worden verzocht, hunne inschrijvingsbilletten, vóór of uiterlijk op den dag der uitbesteding in te dienen, en daarbij in persoon dan wel bij gemagtigden tegenwoordig te zijn.

Bij afwezigheid komen hunne billetten ook in aanmerking, mits de inschrijving perceelsgewijze en volgens de voorwaarden gedaan zij.

SOERABAYA, 3 *Februarij* 1857.

De Resident voornoemd,
Bij verhindering,
De Assistent-Resident,
J. J, MODDERMAN.

(*Voor het land.*) De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat op Dingsdag den 24sten Februarij aanstaande des morgens ten 10 ure, ten zijnen bureele, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden, voor de chartering van een schip, voor den overvoer van Gouvernements ijzerhoutwerken van Sampit (zuid- en ooster-afdeeling van Borneo) naar Batavia of Onrust, en zulks op de voorwaarden, vermeld in de advertentie van den Directeur der producten en civiele Magazijnen, 28 Januarij, geïnsereerd in de *Javasche Courant*, van den 31sten daaraanvolgende, No. 9.

Gegadigden worden verzocht hunne inschrijvings billetten vóór of uiterlijk op den dag der uitbesteding in te dienen, en daarbij in persoon, dan wel bij gemagtigden tegenwoordig te zijn.

SOERABAYA, *Februarij* 1857.

De Resident voornoemd,
Bij verhindering,
De assistent-Resident,
J. J. MODDERMAN.

(*Voor het land*). De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat op Woensdag den 25sten Februarij aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, ten zijnen burele, in het openbaar zal worden uitbesteed, het transport van zout, van de Hoofddepôt pakhuizen te Sumanap naar Sumatra's Westkust en Benkoelen, en zulks op de voorwaarden, vermeld in de advertentie van den Directeur der Producten en Civiele Magazijnen dd. 28sten Januarij jl., geïnsereerd in de *Javasche Courant* van den 31sten daaraanvolgende No. 9. Gegadigden worden verzocht hunne inschrijvingsbilletten vóór of uiterlijk op den dag der uitbesteding in te dienen, en daarbij in persoon dan wel bij gemagtigden tegenwoordig te zijn.

Bij afwezigheid komen hunne billetten ook in aanmerking, mits de inschrijving perceelsgewijze en volgens de voorwaarden gedaan zij.

SOERABAYA, 6 *Februarij* 1857.

De Resident.
Bij verhindering
De Assistent Resident,
J. J. MODDERMAN.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Dingsdag den 10*den Februarij* 1857.
Voor de woning van den Heer Ploegman, te Gatottan.

Op Woensdag den 11den Februarij 1857.
Voor de woning van den Heer Osten, in de Stad.

Op Donderdag den 12*den Februarij* 1857.
Voor de woning van den heer D. Koers te Pesapen en daarna voor de toko van den heer van Boeckholtz in de Chineesche kamp (Bibis).

ADVERTENTIEN.

VENDUTIE.

Dingsdag den 10*den Februarij.*

Bij den heer PLOEGMAN alhier (*Gatottan*), van een TOERWAGEN, GOEDLOOPENDE WAGENPAARDEN, MEUBELEN, GOUD-, ZILVER-, KOPER- en BOEKWERKEN; nader bekend gesteld in het rondgezonden billet. (74)

Bij den Heer PLOEGMAN, zullen, *Dingsdag* 10 *Februarij*, mede worden verkocht: eenne ruime REISWAGEN, LAMPEN, BLOEMMANDJES, STOELKUSSENS, ZAKKOMPAS, THEESERVIEZEN, enz. (81)

VENDUTIE WEGENS VERTREK

Op Woensdag den 11*den Februarij* 1857.

Ten huize van den HoogEdelG. Heer **OSTEN,**
in de Apothecar-straat,
door **GEBR. KOCKEN.**

Van eenen wel geconditionneerden INBOEDEL, bestaande uit: een groote RONDE TAFEL, BANKEN, PENANT-TAFELS, KNAPEN, STOELEN, fraaije SPIEGELS, SCHILDERIJEN, STOLPEN, HANG- en STAANDE LAMPEN, PENDULES, VAZEN, een BUFFET, ETENSTAFELS en BLOEMPOTTEN. (76)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Zaturdag den 14*den Februarij.*

Voor de woning van de wed. BODEMAN, in de *Gatottan*, door MARTENS & Co, van MEUBELAIRE GOEDEREN en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. (66)

VENDUTIE.

Op Maannag 16 *dezer*,

Zal voor de Weeskamer, vendutie worden gehouden van eene groote quantiteit DAMES ZIJDEN WAREN, MOUSELIN DE LAINE, WIT LINNEN en JACONETS, EENE PARTIJ BLANCO KANTOOR-BOEKEN, 40 KISTEN GENEVER, 30 KISTEN GOEDE ROODE WIJN, 20 KISTEN COGNAC, EENE PARTIJ CASTER- OLIE en ROSEWATER, HANG- en TAFELLAMPEN ETC., ETC.

Voorts eene fraaije Europische DRAAIBANK en SCHAAFBANK met toebehooren, Europesche HORLOGEMAKERS en TIMMERMANS GEREEDSCHAPPEN, HORLOGIEN, GOUD- en ZILVER WERKEN en MEUBELAIRE GOEDEREN. (87)

DE FRANSCHE KOMIEK EN DE BARONESSE.

IETS OVER EN UIT DE TOONEELWERELD.

DOOR

J. J. CREMER.

(*Vervolg.*)

— De freule schijnt gevallen te zijn, antwoordde VAN BIERENSTAG, daar JUSTINE zelve niet in staat was te antwoorden.

— Lieve hemel! is dat iemand ontstellen! zeide de baronesse. Ik dacht dat zij vermoord was, en zij keerde naar hare kamer terug, om den tooneelkijker te halen.

— Breng de freule naar binnen en leg haar op de canapé, zeide eindelijk VAN GUNTHEIM tot de vrouwelijke dienstboden, die met heel veel: Och, heertje's en lieve deugdjes, zonder hulp te bieden, de kermende freule aan haar lot overlieten.

Aan het bevel van den officier werd door de meiden voldaan, hoewel STIJNTJE de keukenmeid later veel te zeggen had van — door één, die van ons eet en drinkt en die van ons geld zoo mooi in de kleeren zit. STIJNTJE meende zeker dat zij 's lands schatkist in persoon was.

— Intusschen JUSTINE was, zoo als wij zeiden, in het salon op de canapé gelegd en de vrienden, die na het vertrek der dienstboden nu met de in eene flaauwte vervallene freule alleen waren, zagen elkander vragend aan, beseffende dat er hulp noodig was, hoewel zij die niet konden aanbrengen. VAN BIERENSTAG, die begreep toch iets te moeten doen, ten einde het meisje tot haar bewustzijn terug te brengen, nam de prachtige *flacon* met eau de cologne van de trumeau, bevochtigde den zakdoek der freule met dat reukwerk, en hield haar dien onder den neus.

— *Charmant, vraiment! Charmant et bien galant*, sprak eensklaps de baronesse, met hoed en shawl, (vrij opzigtig voor hare jaren) binnentredende. Zoo mag ik het zien. Die scène heeft iets van het *tragédie*, *c'est pour nous préparer*. Het is. . . . .

— De freule schijnt ernstig gevallen te zijn, viel VAN BIERENSTAG de douairière in de rede. Zij is buiten kennis.

— Een *vapeur;* hernam de dame, wel lieve hemel, dat is treurig en nu juist op het oogenblik dat de koetsen vóór zijn.— JUSTINE, wat scheelt je? vervolgde zij hare dochter naderende; foei! zijt zoo dwaas niet; schaam je toch; 't is onvoegzaam en mevrouw VAN TAL trok het zijden kleed harer dochter wat meer over de voeten, die door het leggen op de canapé zigtbaar waren.

— Met uw welnemen, mevrouw, sprak VAN GUNTHEIM nu, die zich niet kon verklaren, hoe de dame zoo weinig medelijden toonde; ik zou oordeelen dat het in ieder geval raadzaam ware, om de freule te bed te brengen en spoedig een geneesheer te doen komen, aangezien men niet weten kan.....

— Hoe laat is het? zeide mevrouw zich bedenkende.

— De pendule wijst zeven uren, antwoordde VAN GUNTHEIM.

— Al zoo laat, hernam mevrouw VAN TAL, ja, dan zal het toch moeijelijk wezen JUSTINE nog mede te nemen. Enfin, ik moet wel zeer mijne excuses maken, dat mijn kind ons zoo dérangeert, — waarschijnlijk een tand los gevallen, vervolgde zij, het bloed ziende dat JUSTINES *chemisette* had bevlekt. Ik dacht waarlijk dat mijne kinderen de jaren der valhoedjes te boven waren. *A la bonne heure*...... en mevrouw schelde.

— JOHAN, zeide mevrouw tot den binnentredenden knecht, zeg aan DIENA, dat zij de freule komt halen, om Haaredele naar haar appartement te brengen, zeg tevens aan de freule CHARLOTTE, dat op Haaredele gewacht wordt en ga, zoo gij ons in het rijtuig hebt geholpen, naar docter SMITS met verzoek om hier te komen, gij zult zorgen, dat het, zoowel hier, als in de achterzaal goed warm is, wanneer wij terug komen.

— Zeer wel, mevrouw, zeide JOHAN en vertrok. — CHARLOTTE kwam met JEANNE reeds de zaal binnen, toen de knecht die verliet, en op hare vraag: Wat is dat? was het antwoord der moeder.— O, *misérable!* JUSTINE

Harie Selasa 24 Februarij 1857.

Ada lelang die tokonja toean FRIEDLANDER, djoewal barang Gadean, SATOE TJIENTJEN beratnja 7 karaad, SATOE STEL KANTJING IENTEN ROOS, beratnja 18 karaad, lagie 4 RINGIT MAAS, Zonder reserve. (88)

VENDUTIE

Op Donderdag den 26sten dezer.

Bij S. H. WANDERS, van MEUBILAIR, GOUD- en DIAMANT WERKEN, IJZEREN BRANDKAST, en meer andere goederen. (83)

STERFGEVAL.

Heden overleed tot innige droefheid zijner familiebetrekkingen, CAREL EUGEN ANTHON DAVID VON FRANQUEMONT, in den ouderdom van ruim 64 jaren.

SOERABAYA, 30 *Januarij* 1857.
(68) C. ROSEMEIER.

Overleed te Juddah (Arabië), den 4den Augustus 1856, GEORGE CHALLENGER, in leven Gezagvoerder van het Nederl. Ind. schip *Jadoel Wadoet*, diep betreurd door zijne familie en vrienden.

SOERABAYA, A. W. CHALLENGER,
9 *Februarij* 1857. (84) *Geb.* HARTOG.

In den avond van den 26sten December A. P., overleed op de suikerfabriek *Pesantren*, residentie Kedirie, ten gevolge van een noodlottig toeval, de heer R. B. MEULMAN, diep betreurd door allen die hem kenden. (89)

Overleden N. C. BESIER, in den ouderdom van ruim 22 maanden.

SOERABAYA, 7 *Februarij* 1857. (86)

VERTREK VAN SCHEPEN.

HET STOOMSCHIP BANDA,

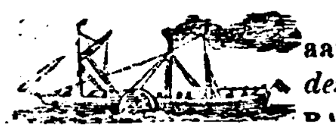

Kapt. A. G. BOSCH, vertrekt aanstaanden *Donderdag, den 12den dezer*, naar BATAVIA via SAMARANG. Adres bij

SOERABAYA, W. CORES DE VRIES.
9 *Februarij* 1857. (91)

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilende Nederlandsche barkschip **WATERGEUS**, gevoerd door kapitein W. H. KRAMER.

Dit schip, het welk de reis van LIVERPOOL naar SYDNEY in 83 dagen heeft volbragt, is van uitmuntende inrigtingen voorzien, voert eenen geëxamineerden *Scheepsdocter*, en biedt aldus eene zeldzame gelegenheid aan voor repatrierende personen.

Nadere informatien, bij

De Agenten,
(79) RUYL CRAMER & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsche Campagneschip *JOHANNA EN GEERTRUIDA*, kapitein C. FLENS, JOHZN., van hier te vertrekken omstreeks ultimo *Februarij*.

Deze schoone bodem, voorzien van eene prachtig ingerigte Kajuit, een aantal allerdoelmatigste en ruime hutten, badkamer en overigens behoorlijk voor den overvoer van Passagiers uitgerust, voert een' geëxamineerden *Scheepsdocter*, en vermag derhalve zoowel aan familiën als enkele personen ten sterkste worden aanbevolen.

Het plan der inrigting ligt bij de ondergeteekenden ter inzage en kan op aanvrage aan belanghebbenden worden toegezonden.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het *Hotel Montoft* en bij

De Agenten,
(63) FRASER EATON & CO.

Degenen die iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen GEORGE CHALLENGER, in leven Gezagvoerder van het Nederl. Ind. schip *Jadoel Wadoet*, gelieven zich te adresseeren binnen 3 maanden na heden, aan den generalen gemagtigde alhier.

SOERABAYA, W. H. NASH.
9 *Februarij* 1856. (85)

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen C. E. A. D. VON FRANQUEMONT worden bij dezen verzocht binnen drie maanden, van af heden aangifte en betaling te doen aan den ondergeteekende.

SOERABAYA, *De Executeur Testamentair*,
2 *Februarij* 1857. (69) C. ROSEMEIER.

Bij acte op den 6den Februarij 1857, verleden ten overstaan van den Notaris Z. A. EEKHOUT te Soerabaya, is tusschen de heeren CORNELIS JACOB ANTON DE QUAIJ, en LOUIS GERARD VAN LAKERVELD, wonende te Soerabaya, aangegaan een Vennootschap onder de firma L. G. VAN LAKERVELD & Co, welke zal gevestigd zijn te Soerabaya en ten doel heeft het uitoefenen eener Scheeps-en Huis-timmeraffaire en het drijven van handel in alle tot zoodanige zaak betrekkelijke goederen en materialen, en waarvan beiden de teekening zullen hebben.

De Vennootschap is aangevangen op den 6den Februarij ll. en zal een onbepaalden tijd voortduren. (80)

TE KOOP

Eene APOTHEEK benevens CHIRURGICALE en VERLOSKUNDIGE INSTRUMENTEN. Bij

ASCHERBERG,
(75) *te Modjokerto.*

TE KOOP

Een AMERIKAANSCHE BENDY en een hardloopend PAARD, bij
(67) H. BEAL.

ALLEMANSGADING.

PAS ONTVANGEN.

SLECHTS EENIGE ZOETEMELKSCHE KAZEN.
(72) DEELEMAN.

PAS ONTVANGEN
BIJ
MARTENS & CO.

Ondoorzienbare PATENT KAARTEN, met platen, voorstellende tooneelen uit den jongsten oorlog in het Oosten.
Folio en quarto GELIJND VELIJN PAPIER.
Octavo GELIJND POSTPAPIER.
Stellen KOPEREN DRUKLETTERS, 170 stuks in eene nette houten doos.
COPIEERBOEKEN en COPIEERPERSEN.
(77)

PAS ONTVANGEN

ONZE TIJD. Deel XVII.
Bij (93) E. FUHRI & CO.

ALLEMANSGADING.- SOERABAYA.

PAS ONTVANGEN.
GLAZEN- EN GEKLEURDE KNIKKERS.
(72) DEELEMAN.

VELIJN SCHRIJFPAPIER

à ƒ 4.— rec. de riem.
Voor concepten. Te bekomen bij
(56) E. FUHRI & CO.

HARRISON'S
PATENT
LIQUID METALLIC SHEATHING.

AANWIJZING TOT GEBRUIK.

Neem een der bodems uit het vat en vermeng de inhoud goed, waarna dezelve moet warm gemaakt worden, waarvoor een groote timmermans lijmpot bijzonder goed geschikt is, terwijl de hitte van kokend water in de buitenste pot vereischt wordt doch niet mag overschreden worden. De compositie moet op de gewone mannier als verw gebruikt geworden en indien de voorgaande aanwijzingen nagekomen worden, zoo wordt het eene zeer goede brandverw. De bijvoeging van een weinig terpentijn, zal benoodigd zijn indien de compositie dik wordt. Potten ingerigt voor het warm maken der compositie, zijn te verkrijgen, bij
J. LLOYD & CO.

Als mede nog slechts eenige vaten der roode en zwarte P. L. M. S.

HARRISON'S
PATENT
LIQUID METALLIC SHEATHING.

DIRECTIONS FOR USE.

Take out the head of the cask, and well mix the contents, it should be made hot before use — for which purpose a carpenter's glue pot of the large size is admirably adapted—as the heat from boiling water in the outer pot is the temperature required, and which must not be exceeded. The composition is then to be used in the ordinary way as paint, and if the above directions are attended to, it forms a perfect enamel. If the composition becomes thick, it will require the addition of a small quantity of spirits of turpentine.

Pots for the express purpose of melting the composition can be had from
(78) J. LLOYD & CO.

---

heeft de *sottise* gehad om te vallen, nu we juist gereed zijn om uit te gaan. Ik ben er heus verlegen mede. *Monsieur le baron*, gij zult u met de mama moeten vergenoegen. *Contre le sort*..... en den jonker schouderophalend met een lachje aanziende, wachtte zij op het antwoord, dat ditmaal alleen in een deftig — Veel eer, mevrouw, bestond.

Had zij dan geen gevoel, geen moederlijk gevoel, die rijke, adelijke dame? Was zij er dan éene, die onbewogen een lijdend kind kon verlaten, om een voorbijgaand genot te smaken?..... Maakte mevrouw VAN TAL eene zoo droevige uitzondering tot ergernis van vele trouwe, gevoelvolle moeders? Helaas! ja — schoon zij ook als moeder gevoeld en gemind kon hebben, dat gevoel, die liefde voor hare kinderen was, zoo niet vernietigd, toch onderdrukt geworden. Waardoor? Door andere liefde — door eigenliefde, door wereldliefde.

Neen, ontken het niet, waarde lezer, dat rijkdom, zoowel als armoede, zelfs moeders ongevoelig voor haar kroost kan maken. Ja. wij hebben gekend, die arme vrouw, die haar zuigeling (niet vertrouwende op den Alverzorger) op een togtje legde, en het toen waagde, den Heere te bidden om het tot Zich te nemen. Wij kennen er er, armen, die men niet spreken kan, zonder van hen te hooren: 't Is wat te zeggen, zoo'n troep kinders bijeen en er nooit een te verliezen! of wel: als men ze maar zoo kwijt kon raken zonder schanddaad. — Genoeg! — genoeg — hoor ik u zeggen — ja, wis genoeg — maar 't is eene waarheid, ne hoewel die waarheden, Gode zij dank! uitzonderingen zijn, en er veel meer HUIBERT's en KLAARTJE's gevonden worden, zoo zijn er toch, wij moeten het met leedwezen bekennen, gevoellooze moeders door armoede, maar ook gevoellooze moeders door rijkdom.

Na het — Veel eer, mevrouw, — van den jonker, ging de douairière wederom naar de canapé, en na hare dochter, die steeds bewusteloos neerlag, een: *Ne faites pas l'enfant*, te hebben toegefluisterd, zeide zij luid: *A revoir, ma* JUSTE, en de freule een zoen op het voorhoofd gevende, noodigde zij de comediegangers haar te volgen, waaraan de dames en de heeren, na een zeer verschillend afscheid van de niets vernemende JUSTINE, voldeden, terwijl zij te zamen de zaal verlieten en met de wachtende rijtuigen comediewaarts reden.

*

De loges en het parterre der Fransche comedie waren op den avond waarvan wij spraken, om eene gijkte uitdrukking te bezigen, *ei* vol.

De alom zoo gevierde PREVOST zou zijne tweede aangekondigde voorstelling geven, terwijl zijne begaafde dochter hem met hare uitstekende talenten zou ter zijde staan. Geen wonder was het dus, dat de lust om zoo iets buitengewoons te zien, zeer velen had aangespoord om zich naar de gezegde voorstelling te begeven.

't Was wel der moeite waardig om de blikken in die rijk verlichte zaal eens rond te zenden. Wat al schoonheid; wat al lieftalligheid, wat al frissche koontjes en roode lipjes, wat al smaak en verscheidenheid van kleeding of versiersels — maar ook — wat al bespottelijke ijdelheid — wat al gerimpelde aangezigten met kunstmatige kleursels, wat al hoflijkheid van wit geganteerde lions, wat al gekunstelde lachjes van jonge en oude coquettes, wat al nonchalante en toch zoo hoofsche, maar altijd bestudeerde poses, — in één woord, welk een mengelmoes, van het parterre af tot aan de gaanderij toe: van rijkdom en middenstand, jeugd en ouderdom, schoonheid en leelijkheid, kunst en natuur, voorwaar, een aanblik voor den opmerkzamen beschouwer, reeds den geheelen toegangsprijs waardig!

Een zoodanig opmerkzaam beschouwer mogen wij u, waarde lezer, daar beneden in de stals aanwijzen. Reeds geruimen tijd had hij alzoo met zijnen tooneelkijker rondgekeken, toen hij door een deftig in het zwart gekleed persoon op den schouder werd geklopt, en omziende, dezen met de woorden: Gij hier! — wel, wel, hoe gaat het? — de hand toestak.

— Uitmuntend, antwoordde de heer in de zwarte klee-

232ste

NEDERLANDSCHE STAATS-LOTERIJ.

Heele Loten en gedeelten daarvan worden bij de ondergeteekenden op bestelling aangenomen. Bij vooruitbetaling à *f* 85.— Bij betaling op de ontvangst, *f* 90.— rec.

(73) E. FUHRI & CO.

Namens den Directeur van het liefhebberijtooneel OEFENING BAART KUNST, worden de Crediteuren van dat tooneel verzocht, om, *vóór ultimo dezer maand*, opgave te doen van het bedrag hunner vorderingen aan

Den Secretaris en Thesaurier,

(90) J. G. GRAUSS.

OP NIEUW VERKRIJGBAAR

KOKKIE-BITJA

INDISCH KOOKBOEK.

DE INDISCHE SECRETARIS.

Bij (92) E. FUHRI & CO.

SOCIETEIT CONCORDIA.

THÉ-DANSANT.

Op Donderdag, den 19den Februarij 1857.

NAMENS DE DIRECTIE,

De Secretaris.

(82) GROLMAN

SOERABAYA, den 9den Februarij 1857.

Met de *Padang* is het 2de gedeelte der schipbreukelingen van den *Duroc* alhier aangekomen. Wij zullen later een uitvoerig berigt van deze belangwekkende schipbreuk mededeelen.

KRAWANG. — Door de aanhoudende zware regens zijn in den avond van den 4den Januarij de rivieren Tjidadop en Tjiehandjaijan buiten hare oevers getreden, waardoor 14 woonhuizen, 6 padieschuren, eene hoeveelheid padie en eene vrouw en haar zoontje zijn medegesleept. De vrouw is waarschijnlijk verdronken; haar zoontje, een jongen van ongeveer 9 jaar, heeft zich, na een eind weg te zijn medegesleept, aan eenen boom weten te klampen en is alzoo gered.

TAGAL. — Ten gevolge van de op den 12den et 18den Januarij plaats gehad hebbende zware regens en overstroomingen der groote rivier te Tjomal, in het regentschap Pamalang, zijn onderscheidene groote en kleine dammen, benevens twee bruggen in dat regentschap weggeslagen. De hang-brug over de rivier Waloeh en de groote dam te Kalimaas zijn zeer beschadigd. 443 bouws onlangs beplante padievelden te Tjomal hebben onder water gestaan en de zaaipadie daarvan is op onderscheidene plaatsen weggespoeld. De groote postweg nabij Tjomal heeft $1^1/_2$ voet onder water gestaan, waardoor de bedijking langs dien weg hier en daar is ingestort.

In nog onderscheidene districten dezer residentie zijn 31 dammen zwaar beschadigd of vernield; 5 bruggen geheel weggeslagen; kleine waterleidingen vernield, $15^1/_2$ bouw onlangs beplante padievelden onder water gezet en de wegen op verschillende plaatsen zeer geteisterd.

De gemeenschap is echter niet gestremd geweest en alles wordt in het werk gesteld om de geledene schade te herstellen.

PALEMBANG. — De berigten, loopende tot den 14den Januarij jl., behelzen het volgende:

De handel nam zeer toe.

Gedurende de maand December 1856 werden uit de binnenlanden, onder anderen, op de hoofdplaats aangevoerd 8,685 picols rijst; 4,291 picols padie; 7,307 picols kapas; 198 picols getah karet; 4 picols getah pertja en 1 thail stofgoud.

De prijs der rijst was gemiddeld *f* $4^1/_2$ de picol. — Het debiet van zout bedroeg gedurende 1856: 701 koij. 17 pik.
in 1855 bedroeg het 863 „ $11^1/_2$ „

minder in 1856 161 „ $24^1/_2$ „

Gedurende het jaar 1856 werden te Palembang aan ink. en uitg. regten ontvangen eene som van *f* 82.568: 53
in 1855 bedroegen deze ontvangsten „ 79.320: 104

Alzoo *meer* in 1856 „ 3.247: 69

Een matroos van de kruisboot no. 26, de vlaggelijn in het blok van den vlaggenstok op het erf van het residentiehuis moetende inscheren, was door het breken van een der touwen naar beneden gestort en tengevolge daarvan kort daarna overleden.

In eenige marga's van de divisie Ilieran Banjoeassin was het padiegewas grootendeels door de veldmuizen vernield.

In de divisie Lematang Ielier stond get padiegewas voordeelig. De rijst kostte daar *f* 3: — en de padie *f* 1.90 de pikol.

Eene bende van ongeveer 10 kwaadwilligen had getracht eene talang nabij Goenoeng Kembang, onder Tebing Tinggi, te overvallen, doch was door de bevolking terug geslagen en naar Salieng gevlugt, alwaar zij door het derwaarts gezonden adjunct divisiehoofd van de Ampat Lawang, vergezeld van 25 pradjoerits, werd gearresteerd.

Te Oedjan pannas had op den 31 December 1856 eenen volksoploop plaats gehad; het bovengenoemd adjunct divisiehoofd, met eene bedekking van 15 pradjoerits, deswege een onderzoek willende instellen, was met zijn escorte door 300 gewapende mannen ingesloten, doch had middel gevonden om het gevaar te ontkomen.

De assistent-resident van Tebing Tinggi was op het vernemen van die tijding met 50 pradjoerits, waarbij zich later nog 40 voegden, naar Oedjan pannas opgerukt.

BILLITON. — De zware regens en stormen uit het Noordwesten hebben sedert het begin van December 1856 opgehouden.

Het padiegewas is mislukt; zooveel mogelijk is nog gezaaid geworden, doch daarvan wordt geen gunstige uitslag verwacht.

Met het aanplanten van aardvruchten en andere voedingmiddelen wordt voortgegaan.

In den avond van den 28sten December is eene op zich zelf staande woning, door onvoorzigtigheid, eene prooi der vlammen geworden.

RIOUW. — Den 14den December 1856 werd hier het berigt ontvangen van het stranden eener wankang op den noord-oosthoek van Bintang. Het bestuur zond onmiddelijk eene kruisboot, vergezeld van eene sampang-pandjang, derwaarts tot het verleenen van de noodige hulp.

Deze vaartuigen konden echter, door de onstuimige zee, de wankang niet naderen; maar zijn met den djoeragan en nog eenige opvarenden van die wankang naar Riouw teruggekeerd.

Volgens verklaring van deze personen was die wankang, komende van Kiem Tjoe (China) nabij de Japansche grenzen, bestemd naar Soa-toa nabij Hongkong. Zij was op de reis derwaarts door eenen hevigen storm overvallen en had daarbij het roer gebroken, waarna de opvarenden tot behoud van het vaartuig de masten hadden gekapt. In dezen toestand had het vaartuig 39 dagen rondgedreven, waarna men eindelijk de noord-oosthoek van Bintang in het gezigt kreeg en bij Soengie-Anjor het anker liet vallen.

Alvorens te kunnen ankeren was men in de noodzakelijkheid geweest van van 50 picols diverse geneesmiddelen, 1000 picols groene katjang en verschillende kleinigheden over boord te werpen.

Het nog overige gedeelte van de lading bestaat uit 500 picols groene katjang.

Zoodra het onstuimige weder zulks toelaat, zal genoemde wangkang naar Riouw worden vervoerd tot het ondergaan van de noodige herstellingen.

De marktprijzen onder ultimo December 1856 waren als volgt:

gambier,	1ste soort	per pikol sp. m.	2: 55
„	2de	„ „ „ „ „	2: 30
peper, witte		„ „ „ „	12: 20
„ zwarte		„ „ „ „	7: 30
rijst, gemiddeld		„ „ *f*	5: 72
verkensvleesch, levend		„ „	15 reaal.

— In den morgen van den 4den Januarij is eene wankang, komende van Cantong-taieijo en bestemd naar Poeloe Pinang en Singapore, op de oostkust van Bintang gestrand en geheel verongelukt, zonder dat men iets van het vaartuig of de lading, die eene waarde had van 730 spaansche matten, heeft kunnen redden.

Van de 340 zich daar aan boord bevindende chinezen zijn 120 verdronken.

De geredde chinezen hebben zich gedeeltelijk als gambierplanters op Bintang verhuurd en zich gedeeltelijk, met ondersteuning van hunne te Sengarang gevestigde landgenooten, naar Singapore begeven.

WESTER-AFDEELING VAN BORNEO. De berigten, loopende tot den 11den Januarij, behelzen het volgende:

De padieoogst staat over het algemeen goed. In de afdeeling Sambas hebben de aanhoudende regens de wegen overal in slechten staat gebragt.

In de Chinesche districten kunnen de werkzaamheden aan de nieuwe wegen, door het regenachtige weder en de moeijelijkheid van het terrein, slechts langzaam worden voortgezet.

Te Montrado heerscht veel vertier; verscheidene goudmijnen zijn daar geopend. De hier nieuw aangeplante koffijboomen staan vrij goed.

In de dajaksche kampong Mendong zijn, den 30sten November 1856, 18 woonhuizen totaal afgebrand. Deze brand zou ontstaan zijn door het broeijen van vochtige padi: door eenen hevigen wind was de brand zoodanig toegenomen, dat de met den veldarbeid bezig zijnde bevolking niets heeft kunnen redden.

Te Sintang is de rust weder geheel hersteld (zie het hierover laatstelijk medegedeelde in ons nummer van 31 December 1856).

De wd. resident dezer residentie vertrok, den 21sten December, met Z. M. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen* en twee praauwen op sleeptouw, waarin zich een detachement van 40 man bevond, andermaal naar Sintang en kwam daar, zonder bijzondere ontmoetingen, den 27sten dier maand aan. Alles werd daar rustig bevonden; de oproerige hoofden hielden zich nog steeds aan de boven-Melahoei-rivier op.

Den 29sten daarop gingen twee praauwen met een detachement van 75 man, onder bevel van den 1sten luitenant der infanterie Conrad, benevens 150 Dajakkers, in zes sampangs de Melahoei rivier op en merden den volgenden morgen door het stoomschip, waarop zich nog 25 infanteristen van Sintang hadden ingescheept, gevolgd. Het stoomschip werd echter, wegens den lagen waterstand, genoodzaakt te ankeren. De togt werd daarop den volgenden morgen met de praauwen, waarbij zich nog eene gewapende sloep van het stoomschip, onder bevel van den luitenant-ter-zee 2de klasse de Stuers, voegde, verder voortgezet. Den 2den Januarij keerden zij naar het stoomschip terug, medevoerende een der oproerige vorsten, pangeran Ratoe. De anderen hadden de vlugt, verder de Mahoei op, genomen. De verblijfplaats van dezen pangeran, te Nanga Kaijan, benevens nog eenige kampongs werden in de asch gelegd. Overigens leverde deze togt, uitgezonderd eenige geweerschoten op onze praauwen, door de bewoners van de kampong Nanito, die echter bij het landen onzer troepen de vlugt namen, geene belangrijke bijzonderheden op.

Op de terugreis van Sintang raakte het stoomschip op eenige in de Melahoei liggende steenen vast, doch kwam eenige dagen daarna, zonder iets geleden te hebben, weder vlot.

De wd. resident verliet met een gedeelte der troepen het stoomschip en kwam, na te Sintang nog eenige zaken geregeld te hebben, den 7den Januarij te Pontianak terug.

De rust is, zoo als reeds boven is gezegd, weder geheel hersteld. De gevangen genoemen pangeran Ratoe, die als het hoofd der oproerige vorsten wordt aangemerkt, is naar Java opgezonden.

POERWOREDJO. — Den 23sten Januarij, 's namiddags omstreeks $^1/_4$5 ure, bij windstilte en eene drukkend zoele atmospheer, is alhier eene korte maar vrij hevige aardschudding gevoeld, rigting nemende van het oosten naar het westen, en vergezeld van onderaardsch gedruisch, gelijk aan het ratelen van den donder. (*Jav. Court.*)

ding, het doet mij waarlijk genoegen u hier te ontmoeten.

— En mij niet minder, was het bescheid van den eerste. Jongens, WELTING, ging hij wat zachter voort, dat is een losse zet van je. Nooit zou ik je *hier* verwacht hebben.

— In de comedie, hernam WELTING, en waarom zou *ik* niet zoowel als *gij* hier tegenwoordig mogen zijn?

— Mogen — mogen, sprak de gevraagde weder, dat is wat bar — maar ik dacht dat in uwe betrekking .... ik weet niet, maar... een dominé!

— Ha, zoo, zit hem de kneep daar, hervatte WELTING; ik dacht je boven dat oordeel verheven, SMITS; maar enfin, daarover nader. — Het verheugt mij zeer je hier te vinden. Dezen middag ben ik hier aangekomen. Gelogeerd in de *Empereur*. Na het eten ben ik aan je huis geweest, en toen de meid mij zeide, dat gij naar de comedie waart gegaan, besloot ik u hier op te zoeken, terwijl ik blijde ben, alzoo met je gezelschap tevens van deze voorstelling, waarvan ik aan tafel reeds hoorde spreken, te kunnen gebruik maken.

— Nu, dat vind ik regt aardig, hernam SMITS, en hoe gaat het te E? — is je vrouw en de kleine familie welvarende? WELTING beantwoordde deze vraag toestemmend en nadat de oude academievrienden (SMITS was docter) nog eenige oogenblikken over de wederzijdsche betrekkingen hebben gesproken, kwamen zij op het eerste onderwerp terug en zeide WELTING: Ja, 't is waar, beste vriend, wij predikanten behooren volgens de algemeen opinie niet in den schouwburg te huis, en in zeker opzigt is dit oordeel niet onbillijk; niet omdat, zoo als sommigen beweren, de schouwburg eene helle, of tempel des duivels is, neen, maar dewijl de stukken die worden opgevoerd eenen verkeerden geest ademen, veelal de zinnelijkheid prikkelen en alzoo zedebedervend zijn, maar — de schouwburg kon het tegenovergestelde doel bevorderen. Wanneer immer zedekundige en degelijke stukken werden vertoond, geloof mij, SMITS, het tooneel zou alsdan deugd en Godsdienstzin bevorderen, en wel verre van een tempel der ongeregtigheid te zijn, zou zij een Gode welgevallig doel bevorderen.

— Ik ben het volkomen eens, zeide SMITS, maar dat is op *zigt* gesproken; zoo als het tooneel *nu* is moet gij oordeelen, en dan is de vraag: is een predikant daar op zijne plaats?

— En mijn antwoord is: hernam WELTING, indien docter SMITS, indien mijnheer A., en de baron B. hier op hunne plaatsen, en al die leden van het zwakke geslacht daar op hare plaatsen zitten dat *ik* dan hier even zoo goed eene plaats mag innemen. Hoe! ging WELTING eenigzins bedaarder voort, dan hij de laatste woorden gesproken had. Hoe! mijn oude vriend zal toch niet kleingeestig genoeg zijn, om den geestelijke of herder iets anders dan een gewoon mensch te noemen? Neen vriend, gij weet zeer goed dat wij voor den grooten regter allen gelijk zijn en dat ieder voor zich rekenschap van zijne daden zal moeten afleggen, dat.....

— Halt! halt! viel de docter zijnen vriend in de rede —ik versta u zeer goed en ben het *au fait* zeer met u eens doch eenmaal opposant zijnde, wil ik zulks blijven; en herinner u, dat het ergernis geven, den predikant wel het allerminst past, en dat doet hij toch, door zich in eene comedie te vertoonen.

(*Wordt vervolgd.*)

NADERE BERIGTEN

VAN DE SCHIPBREUK VAN DE BARK KIEM CHAM LEONG, KAPT. J. W. B. COOK, BIJ KANGEAN.

Uit eenen eigenhandigen brief van genoemden gezagvoerder, ontleenen wij de volgende bijzonderheden van deze schipbreuk. —

Ik verliet den 17den December ll. *Ampanan*, met eene lading koffij, rijst en tabak en was bestemd naar Singapore. —

Van den 17den tot den 23sten December hadden wij eene flaauwe koelte uit het Z. W.

Den 24sten stak de wind op, die uit het westen woei en des middags tegen 4 uur hadden wij eenen stijven wind, met eene hooge zee en eenen zwaren stroom uit het oosten.

Ik dreef achteruit en ankerde bij het eiland *Gilbang*, dit N. N. t. W. peilende. Tegen middernacht van den 26sten woei er een gunstiger wind en ik ging onder zeil, met eenen flaauwen westen wind, N. N. t. W. sturende.

Ik bemerkte dat de voor- en de groote top zich bewogen als ook het voortopstagzeil —

Mijn voornemen was na, om Soerabaya binnen te loopen ten einde te herstellen, zoodra het weder daartoe gunstig was en ik deze plaats kon bereiken.

Den 27sten December des middags stak de wind op, met eene hooge zee; ik minderde zeil en liet dubbel reven, wij hadden zware rukwinden en regen.

Des middernachts van den 27sten verneerderde de wind, er stond eene hooge zee, zoodat het schip zwaar werkte en veel water schepte.

Ik wendde behoedzaam en stond tegen 7 uur bij het land, het eiland Sapoedie W.-Z. W., peilende op omtrent 17 mijlen afstands.

Gedurende de laatste 24 uren was de wind west en ik bespeurde eenen stroom uit het oosten van 27 mijlen.

Daar ik het nutteloos vond pogingen in het werk te stellen, om eene haven te bereiken, die in den wind lag en niet in staat zijnde, om door straat Sapoedie te komen, werkte ik op naar Kangeang.

De wind was N. N. W. Wij hadden hevige windvlagen maar helder weder.

Tegen 4 uur in den middag peilde ik het eiland Kangeang O. t. N. en stuurde O. t. O.

Wij hadden om 6 uur hevige vlagen, zware buijen en regen.

Des avonds tegen 7 uur 45 minuten ontdekte ik het land tegen den boeg aan stuurboords zijde. Ik haalde het schip dadelijk naar Z Z. W. op en tegen 8 uren zag ik dat het te loevert brak.

Oogenblikkelijk liet ik het anker vallen toen het schip van achteren overhelde en wel naar stuurboordzijde, — waarop de zee het in stukken sloeg. Ik trachtte nog de masten te kappen, maar de onstuimige zee maakte dit doelloos.

De booten werden volgeladen, waarop iedereen zich op de achtertoppen bevond, tegen half 9 ure brak het schip spoedig al meer en meer en om 9 ure was het in duizende stukken geslagen, zoodat niets van zijne lading of inventaris is gered kunnen worden.

Ik bleef op de drijvende rondhouten van 's avonds 9 tot 's morgens half 6 ure, toen ik aan land kwam.

Hierbij meld ik nog het verlies van 8 menschen, 5 mannen en 3 jongens, die verdronken zijn, alsook van eene vrouw en 2 mannen, die na hunne landing stierven.

Ik ben eene maand te Kangeang gebleven en bereikte toen het weder fraai scheen te zijn Sumanap den 1sten Februarij, zonder eenig stuk kleeren dan een flanellen hemd en eene onderbroek.

Daar werd ik gul ontvangen en behandeld.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum	*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Van*
Febr. 4	Nederl. Ind.	Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
„ —	„ „	Adenan.	Hadjie Mohamat Yassin.	Grissee.
„ —	Engelsche	Enchantress.	F. Ballengal.	Batavia.
„ 6	Nederl. Ind.	Banka.	G. Schuit.	Samarang.
„ 7	„ „	Salim.	Said Hamit bin Achmat Segaf.	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum	*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Naar*
Febr. 5	Nederl. Ind.	Charlotta.	J. M. Sobels.	Batavia.
„ —	„ „	Naim Balgijer.	Sech Achmat bin Oemar Fagie.	Banjermassing.
„ 6	Nederlandsche	Juno.	W. J. Chevallier.	Nederland.
„ 7	Nederl. Ind.	Stoomschip Makassar.	F. H. Schmidt.	Molukk. via Mak. en Timor.
„ —	Nederlandsche	A. R. Falck.	D. van Duyvenboden.	Nederl. via Pasoeroean.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederlandsche	Jeannette en Cornelia.	Verhoeven.	Hongkong.	Fraser Eaton & Co.
„	Johanna en Geertruida	Flens.	„	„ „ „ „
Fransche	Ardent.	Rabalte.	Nantes.	„ „ „ „
„	Suzanne.	Boucard.	„	„ „ „ „
„	Chandernagor.	Situs.	„	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Carolina.	Graswinckel.	Sumanap.	„ „ „ „
Engelsche	Emma.	Griffin.	Booby Eiland.	Adam & Co.
Deensche	Swendborg.	Jörgensen.	Nederland.	„ „ „
Engelsche	Pet.	Gallaghan.	Hobart Town.	„ „ „
„	Charlotte Ann.	Young.	Nederland.	„ „ „
„	Enchantress.	Balliafull.	„	„ „ „
Nederlandsche	Tasmania.	B. J. Jonker.	Amsterdam.	Schimmelpenninck & Co.
„	Willem Barendsz.	C. Jaski.	Nederland.	„ „ „
Zweedsche	Stockholm.	Van Sijdow.	Zweden.	Wm. Mathieu & Co.
Nederlandsche	Komms. d. Konings v. d. Heim.	A. van Hoogenstraten.	Ter bevrachting.	Van Leeuwen & Co.
„	Witte Corneliszoon de Witt.	Kruijmel.	Nederland.	Ruyl Cramer & Co.
„	Watergeus.	W. H. Kramer.	„	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Oceaan.	K. H. Lionhardt.	Banjarmassing.	W. Cores de Vries.
„ „	Alnair	S. Awab b. Awab Said.	Grissee.	Gezagvoerder.
„ „	Harriet.	Kenna.	Timor Koepang.	Nash.
„ „	Resgil Gair.	Sech Achmat b. Abd. Alan.	„	Gezagvoerder.
„ „	Naim Balhair.	S. A. b. M. Bahaweris.	Amboina en Banjarmassing.	„
„ „	Faidool Moebarak.	Hamsa Noordin.	Banda en Amboina.	„
„ „	Adenan.	H. Mohamat Yasin.	Macassar.	„
„ „	Fathul Joesoor.	S. A. b. M. Baoezir.	Macassar en Banjarmassing.	„

Aangekomen Passagiers.

Met de Nederl. Ind. bark *Banda*, Mevrouw Kuipers.

Vertrokken Passagiers.

Met de Nederl. Ind. bark *Naim Balgijer*, de heer M. J. van de Polder en bannelingen. — Met het Nederl. Ind. stoomschip *Makasser*, de heer du Cloux, N. M. Kahl, C. C. L. Neijts, D. Bodde, Mevr. Chalinger; Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia, stoomschepen Suriname, Celebes, Onrust en Vesuvius; de schoenerbrikken de Lansier en de Egmond; de schepen Ardent en Charlotte Ann; de stoomschepen Java, Banda en Langin Lamongan; de barken Fatal Maän, Adrakool Haer, Hoksing, Tatas Banjermassing, Fathool Wahap, Emma, Bacht Mastora, Jeannette en Cornelia, Fathool Mana, Elmashoor, Tasmania Joedul Barie, Witte Corneliszoon de Witt, Albatros, Johanna en Geertruida, Kim Tian Hoat, Kommissaris des Konings van der Heim, Stockholm, Carolina, Swendborg, Willem Barends, Watergeus, Pet en Faulke Nassar, Adenan, Enchantress: de brikken Siekanoengrahan en El Jeser; de schoener Tio Kiem Tiang Thai, Tjanlie, Attaief, Bella, Heatlie; de kotters Riengit, Klara en Krabbe.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van den 6den tot en met den 7den Februarij 1857.

AANVOER.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark *Fulkes Nassaar*, gezagv. Sech Alie bin Smeer, agent Sech Hasan bin Smeer.

4 kisten schilderijen en spiegels, 6 vaatjes boter, 2 kisten kramerijen, J. F. van Leeuwen & Co; 12 kisten lijnwaden, 8 vaten koek, 1 kist koperwerk, 5 dozijn schoppen, 55 krandjangs aardewerk, McMillan Marten & Co; 30 collies lijnwaden, 8 kisten binares opium, 13 kisten klos- en naaigaren, Fraser Eaton & Co; 6 kisten glaswerk, Johan; 14 vaatjes gez. vleesch, 11 vaatjes spijkers, Thomas; 12 collies lijnwaden, 30 arak leggers, 2 stoelen, Adam & Co; 3 kisten beschuit, 1 kist hoeden, 2 pakken modelkoffers, 4 vaten azijn, Asschenbergh & Co; 125 vaatjes spijkers, J. F. van Leeuwen & Co; 10 vaten hagel, 24 kisten provisien, 15 vaten bier, McMillan Marten & Co; 15 kisten vruchten op brandewijn, 8 kisten provisien, 30 kisten kaarsen, 50 kisten wijn, 12 collies koopmanschappen, B. J. van Eck & Co; 25 kisten sla-olie, Pereira & Co; 3 kisten schilderijen, 27 collies koopmanschappen, Schimmelpenninck & Co; 300 manden bier, P. Kervel & Co; 12 kisten wijn, 4 kisten timmermansgereedschappen, Mathieu & Co; 1 vat azijn, 1 kist diversen, Gebr. van Delden; 20 ijzeren potten, 25¼ vaatjes gez. vleesch, 1 kist vijlen, 12 dozijn ballast schoppen, Adam & Co; 3 kisten diversen, spiegels en speelgoed, 1 kist cognac, 1 kist parfumerien, 1 kist spiegels, 1 kist chin. kistjes, 15 vaten gez. vleesch, 4 kisten limoenen, 1 kist keldervruchten, 1 kist petit-pois, 3 kisten porcelein, modewaren en pleetwerken, Mariens & Co; 90 kisten dranken, 1 kist provision, 1 kist gouddraad, 1 kist ijzerwerk, 1 kist passement, Van Eck, Van Leeuwen en Bechade; 31 kisten koopmanschappen, Van Eck en Van Lenuwen & Co; 2 kisten wapenen, Nash; 2 kisten papier en kramerijen, 25 balen goenie zakken, 66 zakken medicijnen en eenige kleinigheden, Order.

UITVOER.

Naar Macassar en Banjarmassing per de Ned. Ind. bark *Fathool Joesoor*, gezagv. Sech Achmat bin Mohamat Baoezir.

64 kisten inhd lijnwaden, 15 vaatjes ijzeren spijkers, N. H. M; 1 vat boslemmermessen, J. F. van Leeuwen & Co; 2 kisten gedr. sarongs, 25 kisten ruw katoen, N. H. M.; 1 kist rood katoen, Fraser Eaton & Co; 3 picols jav. koperwerk, 10 picols tamarinde, $5^{50}/_{100}$ picols koperwerk, 22 kisten inhd. lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabieren

Naar de Molukkos en Banjarmassing per het Nederl. Ind. schip *Ocean*, gezagv. Lionhardt.

10 kisten zeep, 5 kelders genever, 5 kelders madera, 2 vaten meel, 5 kisten roode wijn, 10 bl. verw, 100 bl. sardijntjes, 10 kistjes eau de cologne, 3 kisten bier, 5 kisten portwijn, 5 kisten roode wijn en eenige provisien, Ledeboer; 10 kisten cognac, Gebr. van Delden; 2 kisten manilla sigaren, Adam & Co; 10 kelders genever, Gebr. Kocken; 10 vaatjes boter, Gebr. van Delden.

Naar de Moluccos per de Ned. Ind. bark *Faidool Moebarak*, gezagv. Intjik Hamsa Noordin.

1 kist manilla sigaren, McMillan Marten & Co; 1 kist chitsen, Matieu & Co; 2 kisten bl. katoen, 1 kist gedr. sarongs, N. H. M; 2 kisten madapollams, P. Kervel & Co; 20 kistjes laksa, 75 picols rijst, 2½ picols gedr. garnalen, 30 picols rijst, 30 kistjes Europ. scheermessen, 2½ picols koperwerk, 4 picols suiker, 6 kistjes jav. sigaren, 3 picols jav tabak, 1650 picols rijst, 2 picols koperwerk, $4^{50}/_{100}$ picols lood, 200 pond hagel, 6585 picols rijst, 8 picols trasie, 11 kisten inhd: lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Nederl. schip *A. R. Falk*, gezagv. D. van Duyvenboden.

40 picols rotting, 2000 picols koffij, N. H. M.

Naar de Moluccos en Macassar per de Nederl. Ind. stoomboot *Macassar*, gezagv. Schmidt.

2 balen manufacturen, Adam & Co; 2 kisten lijnwaden, N. H. M.; 25 kisten roode wijn, Kruer von Oven & Co; 100 kelders genever, B. J. van Eck & Co; 2 kisten sarongs, 2 kisten madapollams, Van Leeuwen & Co; 2½ pijpen bier, Gebr. Kocken; 1 kist schildpadsoep, 1 kist vleesch, 10 kisten groenten, 2 kisten gev. katoen, Ruyl Cramer & Co; 1 kist kramerijen, Gebr. van Delden; 1 kist chitsen, Mathieu & Co; 1 kist en 1 vat ijzerwerk, 20 vaten bier, 22 vaatjes boter, 70 kisten cognac, 31 kisten provisien, 25 kisten en vaten roode wijn, 5 kisten moncboirs, 31 kisten inhd. lijnwaden, 2 vaten astralielampen, W. Cores de Vries; 1 kist provisien, 4 kisten diverse dranken, 5 vaten bier, 1 kist boter, 1 kist kleedingstukken, 4 blikken meel, 50 katjes suiker, Gebr. Kocken; 1 kist provisien en vleesch, 5 kisten wijn, Gebr. van Delden; 2 kisten molton dekens, 35 picols zw. ijzer, Mathieu & Co; 1 mand aardewerk, Kruer von Oven & Co; 1 kist lijnwaden, Nash; 20 picols suiker, 60 kisten roode wijn, 300 vond hagel, 90 kelders arak en kleinigheden, 10 kisten wijn, Schimmelpenninck & Co; 19 kisten cognac, 6 kisten Europ. papier, 1 kist suikerwerk, 57 vaatjes rolpens, 70 kisten provisien, B. J. van Eck & Co; 5 kisten roode wijn, Kruer von Oven & Co; 7¼ pijpen bier, 60 kisten bier, 5 kelders terpentijn, 3 kisten manufacturen, Schimmelpenninck & Co; 100 kelders genever, 2 vaatjes boter, Gebr. van Delden; 2 kisten manilla sigaren, McMillan Marten & Co; 4 kisten sla-olie, 5 kisten madera, 1 vat haantjes bier, 1 kelder genever, 5 leggers arak, 1 kist jav. sigaren, 25 picols suiker, 1 kist eau de cologne en kleinigheden, 10 picols suiker, Schimmelpenninck & Co; 660 kisten arak W. Cores de Vries; 60 picols aardappelen, Kuiper; 160 kelders en 8 vaten arak, $3^{50}/_{100}$ picols koperen gong, 1 kist zeep, Ruyl Cramer & Co; 4 vaten zout vleesch, 5 kisten bier, 1 kist vleesch, 8 vaatjes boter, W. Cores de Vries; 1 kist Spaansche matten, McMillan Marten & Co; 100 kelders arak, Adam & Co; 4 picols koperen gong, 27 picols koperwerk, 1 kist provisien, $2^{50}/_{100}$ picols zw. lood, 8 picols koperwerk, 2 kisten jav. sigaren, 30 kisten anijsdrank, 8 kisten en pakken inhd. lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabieren.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol *f* 18.—
Idem. „ 15 „ „
Idem. „ 14 „ „
Idem. „ 13 „ „
Idem. „ 12 „ „
KOFFIJ per picol. Nominaal.
RIJST (CARGA) per kojjang *f* 100 à *f* 112.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 135 à *f* 140.—
KOEHUIDEN per 100 st. *f* 300.—
ARAK per legger *f* 120.—
OLIE (KLAPPER) per picol.
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN *f* 8.—
ROTTING *f* 9.—
WISSELKOERS 103½ à 104%

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

Van den 4den Februarij 1857, No. 10.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens ziekte uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de tweede kommies bij het departement van financien F. J. von Jett de Bruijn.

BENOEMD:

Tot officier van justitie bij den raad van justitie te Amboina, de griffier bij den raad van justitie te Amboina tevens sekretaris en fiskaal bij den grooten landraad aldaar, mr. W. E. L. Buschkens.

Tot assistent-resident van Keboemen (residentie Bagelen), de assistent-resident van Madjalenka (residentie Cheribon) J. F. W. A. Lange.

Tot assistent-resident van Madjalengka (residentie Cheribon), de assistent-resident van Keboemen (Bagelen) J. J. Meder.

GESTELD:

Ter beschikking van den algemeenen sekretaris, mr. F. T. Pahud, ambtenaar der eerste klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den onderschout bij de policie te Soerabaija D. Koers.

— De Europesche landmail, welke alhier over land in den morgen van gisteren, 8 Februarij, werd aangebragt, brengt ons de berigten uit Europa, loopende tot 10 December, welke wij hier kortelijk te zamen gevat hebben.

De staat van zaken is meer bevredigend, vooral wat aangaat de geldmarkten van het vaste land. De disconto was tot 6¼ % gedaald, hetgeen de prijzen te Parijs en te Hamburg een weinig overtreft.

De betrekkingen tusschen het Engelsche en Fransche Gouvernement worden gezegd zeer bevredigend te zijn, maar men dacht dat het Congres den 25 dezer weder te Parijs zou bijeenkomen.

Het Engelsche Parlement zou den 3den Februarij zitting houden.

De andere berigten van het Buitenland behelzen niets nieuws.

De keizer van Oostenrijk maakte eene reis door het noorden van Italië en heeft eene politieke amnestie verleend.

De koning van Napels is door eenen soldaat gewond, die oogenblikkelijk in hechtenis genomen is.

Lord John Russell zal zich waarschijnlijk met het ministerie vereenigen en zitting houden in het huis der Lords.

Mr. Buchanan is met algemeene stemmen verkozen tot President der Vereenigde Staten en bereidde zich voor tot het bijwonen van het Congres.

Het handelsnieuws is zeer gunstig. De handel hield zich ferm en geld ligt verkrijgbaar.

De Oost-Indische compagnie heeft den wisselkoers gebragt op 2 sh. op Madras en Calcutta en 2 sh. ½ d. op Bombay.

NEDERLAND.

Nadat de weergesteldheid geruimen tijd guur en ongestadig was geweest, heeft zij vóór eenige dagen meer bepaald het winter karakter aangenomen. Op den 1sten dezer viel er eene geduchte massa sneeuw, waarmede de bodem wel een voet dik bedekt was, en ofschoon de vorst, die herhaaldelijk het kwik tot 28 en 27° F. deed dalen, ge stadig door dooiweder werd afgewisseld, was echter het laatste niet zacht genoeg, om de sneeuw massa spoedig te doen verdwijnen; dit werd echter den 5den en 6den het geval bij een thermometerstand van 50° F.

De prijzen der levensmiddelen bleven tot dusver op een verlaagd standpunt. Het oprigten van economische bakkerijen schijnt op sommige plaatsen met goed gevolg het veldwinnend monopoliseren onder de bakkers, (dat sedert de afschaffing der broodzetting en die van het gemaal, meer en meer werd waargenomen) te bedwingen. Vooral is dit het geval te 's Hertogenbosch, waar zoodanige bakkerij dezer dagen tot stand is gekomen. Te Schiedam, gaf men in dit geval den toon aan. Een aantal leden van den raad, wezen een bakker aan, waar gekeurd brood tot vast gestelden prijs, in verhouding van dien der granen, werd verkocht. Het groote debiet van dien bakker gaf hem dadelijk concurrenten en nu is het getal van zoodanige bakkers reeds op drie geklommen en het brood aanmerkelijk goedkooper en ook beter. In andere plaatsen, vooral hier, heeft men insgelijks het oog op zoodanigen maatregel.

Ofschoon de oogst dit jaar zeer gegereld bleek te zijn, zoo was dit ten aanzien van een enkel gewas, ten nadeele van eene geheele landstreek, niet het geval.

De bloemkool, die anders bij een goed gewas in het najaar, zoo veel vertier voor de schipperij van Broekershaven oplevert, is in dit jaar zoo slecht uitgevallen, dat er bijna geene vrachten mede gedaan zijn. Bij honderdduizende stuks werden zij anders van Broekershaven naar Hoorn en elders uitgevoerd, om gekuipt en zoo naar Engeland vervoerd te worden; in dit najaar is echter door het slechte gewas daar niet aan gedaan.

— In den nacht van 22 op 23 November is het langs de rivier de Gouwe loopende jaagpad, tusschen Waddingsveen en Boskoop doorgebroken, waardoor de polders van Randenburg en Middelburg genoegzaam geheel onder water zijn geraakt. Op een tweede plaats is daar mede een doorbraak ontstaan. Ongelukken zijn echter niet te betreuren.

De Overland-post, loopende tot 10 October, is den 29sten November alhier aangekomen.

Aan boord van het schip *Admiraal Jan Evertsen*, gezagvoerder C. P. Kuyper, naar O. I. uitgezeild, bevindt zich een detachement, sterk 150 onder-officieren en manschappen, onder bevel van den van verlof naar Java terugkeerenden kapitein der artillerie O. J. L A. J. Doorman, mede-geleiders de 2de luitenants der inf. W. A. J. J. Kraal en G. C. E. van Daalen, de 2de luitenant der artillerie J. H. Kuypers en de officier van gezondheid 3de klasse E. van Hengel.

— Den 15den December aanstaande zal van Hardewijk vertrekken, om op den 7den daaraanvolgende over te gaan aan boord van het schip *Eliza*, gezagvoerder W. Visser, liggende in het Nieuwe Diep, bestemd naar Suriname, een detachement, sterk 60 onder-officieren en manschappen, onder bevel van den luitenant kolonel der inf. P. F. C. Stolte, benevens den officier van gezondheid, 3de kl. C. van Lier.

— Op den 25sten September jl. is aan de gevolgen eener zenuwberoerte te St. George d'Elmina in 40jarigen ouderdom overleden de heer H. Schomerus, gouverneur der Nederlandsche bezittingen ter kuste van Guinea.

— Ten behoeve der slagtffers van de rampen, die het eiland Groot-Sangir, in Nederlandsch Indie, hebben getroffen, is bij het departement van kolonien ontvangen; door tusschenkomst van heeren commissarissen des konings in de provincien: Utrecht *f* 27,80; Drenthe *f* 172,67¼; Groningen *f* 28,32½; Gelderland *f* 175,03; Overijsel *f* 8,75; en Friesland *f* 55,54, en een postwissel uit Doesborgh, groot *f* 10,00, te zamen met het vroeger vermelde *f* 3,059.59½

— Bij eene dezer dagen genomen Koninklijke beschikking, is de heer P. van Rees, O. I. hoofdambtenaar (laatstelijk Resident van Batavia) met verlof hier te lande, benoemd tot Zijner Majesteits Commissaris, speciaal in buitengewone zending bij de Republiek van Venezuela (Zuid-Amerika). Wij vernemen, dat de heer van Rees eerlang van Southampton, met de W. I. mail-boot naar St. Thomas en van daar naar Curaçao op reis zal gaan, ten einde den Gouverneur aldaar (den heer van Lansberge), vroeger consul generaal te Caracas, te ontmoeten, om vervolgens met een oorlogsbodem naar La Guayra te stevenen en over land Carracas te bereiken. Deze buitengewone zending is een blijk van het hooge vertrouwen, hetwelk Z. M.'s regering in dien hoofdambtenaar stelt, en wij hopen hartelijk, dat hij die onderscheiding door een volkomen slagen in de hem aanvertrouwde belangen zal beantwoorden.

Laatste Berigten.

Z. M heeft bepaald, dat bij afzonderlijke dagorders, zoo in Oost-Indië als in Nederland, eervol zullen worden vermeld: *a* de luit. ter zee 2de klasse, eerste officier aan boord van 's rijks stoomschip *Samarang* P. Roodzant, wegens zijnen moed en zijn beleid en het gepast manoeuvreren, op den 21 Mei en den 11den Junij 1856, gedurende een treffen van dien boden, waarover hij tijdelijk het bevel voerde, met de zeeroovers in de baaijen Djiko Sabaong en Djiko Sagoe van het eiland Banka (residentie-Menado); en *b.* de luit.-ter-zee 2de kl. jhr. F. L. F. K. van Pestel en R. Star Busman, mitsgaders de machinist der 2de kl. N. L. Fürber, wegens hun gehouden moedig gedrag, respectievelijk als commandanten der gewapende sloepen, gedurende het hierboven bedoelde treffen met de zeeroovers.

SINGAPORE.

H. M. Oorlogsbrik *Camilla*, onder bevel van kapitein Colville passeerde den 7den Januarij jl. Anjer en was voornemens door de Moluksche zee naar China te zeilen. —

Door de mailboot *Madras* hebben wij nieuwsbladen uit Hongkong van den 15den Januarij ll.

De berigten, die zij behelzen, zijn niet zeer geruststellend en geven ook niet veel hoop op eene spoedige afdoening van den hagchelijken toestand van zaken, waarin Canton en Hongkong nu verkeeren.

Wij geven hier een kort overzigt van de gebeurtenissen, die er gedurende de laatste 14 dagen hadden plaats gehad, voor het vertrek van den mail. —

Op den 30sten December ll. werd de particuliere stoomboot *Thistle* door eenige Chinezen afgeloopen en verbrand. (Zie ons vorig nommer.)

Ook maakten wij gewag van eenen aanval der Chinezen op H, M. stoomschip *Barracouta*. —

Vervolgens deden zij eenen aanval op het Fort Dutch Folly en wel van beide oevers der rivier met raketten en vuurpijlen, welke door het fort beantwoord werden met schroot en vuurpijlen, zoodat zij spoedig zwegen. —

Het vuren op de stad werd eenige uren voortgezet en deed waarschijnlijk veel schade.

De stoomboot *Feima* werd op hare reis naar Canton, den 3den door een vijftig- à zestigtal booten bij de Second Bar aangevallen. Zij bleven haar eenigen tijd op zijde en vuurden met grof geschut. Nadat de *Feima* niet minder dan 9 schoten in den buid gekregen had, verwijderde zij zich.

Op den 4den werd een zekere Bishop, die op Dr Ryders jagt te Whampoa, onslagen was, vermoord; men vond bewijzen, dat men hem het hoofd afgehouwen en den romp over boord geworpen had.

Dien dag ook deden de Chinezen eene hevige doch vruchtelooze poging om het Tea-Totum Fort te bemagtigen.

Op den 6den werd een kleine kotter van 60 tonnen, toebehoorende aan de heeren Hunt en Co, en die van Whampoa naar Hongkong bestemd was, bij de 1ste en 2de Bar aangevallen en bemagtigd. Het scheepsvolk, allen Chinezen, werden als losprijs aangehouden.

De admiraal Seijmour achtte het noodzakelijk bevel te geven om Whampoo te ontruimen en de aldaar gestationeerde schepen werden naar Hongkong gezonden, terwijl men zooveel de omstandigheden dit toelieten, de eigendommen in veiligheid bragt.

Men berekent echter dat de goederen, welke men niet kon bewaren, zoo wel te land als te water eene waarde hebben van 250,000 dollars en welke voor het grootste gedeelte door de Chinezen zullen verwoest worden.

De *Overland Friend of China* van 15 Januarij zegt, dat de *Tiema*, gisteren van Canton aangekomen, geene belangrijke tijdingen van het ooglogs tooneel aanbragt, alleen meldende dat de brand in Whampoa bij haar vertrek reeds drie dagen woedde.

Ook wordt nog berigt, dat de Chinezen driemaal doch vruchteloos zouden gepoogd hebben, Macao in brand te steken.

Te Hongkong heerschte eene groote spanning waartoe dan ook wel reden bestond.

Er liep een gerucht, dat men de stad in brand wilde steken. De Gouverneur had eene nota uitgevaardigd, waarbij den werkeloozen Chinezen gelast was, de kolonie te verlaten.

Het is den Chinezen verboden van 8 ure des avonds tot zonsopgang hunne huizen te verlaten, wanneer zij niet van eenen pas voorzien zijn.

De magt der Europeesche policie is vergroot en om dit in de band te werken is hunne gage verhoogd.

Men begon te vreezen, dat de aanvoer van levens-behoeften uit het vasteland gestaakt zal worden, in welk geval de bewoners van Hongkong zich zeer zullen moeten behelpen daar zij van dezen kant zich van hunne behoeften moeten voorzien.

De Chinesche autoriteiten ook zouden last gegeven hebben aan het Chinesche gedeelte der bevolking van Hongkong om het eiland te verlaten, hunne familien met vervolging bedreigende, indien zij voortgingen met de vreemdelingen handel te drijven of hen te dienen.

Reeds had men veel last van weggeloopen bedienden, zoo zegt de *Hongkong Register* van 15 Januarij, dat het zeer veel moeite had gekost, om het papier over te brengen, dat aan de drukkers behoorde, daar de koelies en de bedienden der werkplaatsen weggeloopen waren.

De *Friend of China* meldt onder de voorspellende Rubriek — Kronijk van Chinesche wreedheden — de gevangenneming van mannen, welke aarden potten met kruid gevuld, bij zich hadden — van vier personen bij welke men vuurkogels vond, door de Fransche Marine bij East Point gelost en de tijdelijke bedwelming van eenige Europeanen na het gebruik van soep, waarschijnlijk door het daarin gemengde vergift.

H. M stoomschip *Auckland* bragt hier laatstleden week omtrent 150 tonnen kruid en ammunitie van Pinang aan, welke zoo spoedig mogelijk naar China zullen overgebragt warden. —

— Vier of vijf dagen geleden werden 3 Maleijers op hunne reis naar Singapore aangevallen door eene praauw Bidar met 12 koppen bemand. Twee der Maleijers werden gedood, de derde sprong over boord en bereikte Poelo Prang, van waar hij te Singapore aankwam. Een der zeeroovers *Kween* genaamd, is reeds vroeger genoemd voor zijne zeeschuimerijen. —

— De jongste berigten van Bangkok melden, dat Z. M. de koning van Siam uit zijne eigene fondsen een stuk grond gekocht heeft bij het Portugeesche consulaat gelegen, hetwelk hij voornemens is, het Britsche Gouvernement aan te bieden als een verblijf voor dat consulaat.

Zijne Majesteit heeft ook plan, om een groot gebouw opterigten op een erf te Bangplasoe aan den oostelijken kant van de golf van Siam, hetwelk zal dienen tot gebruik der vreemdelingen, die zich daarhenen begeven voor verandering van klimaat. Hierbij zal nog eene geschikte begraafplaats gevoegd worden. —

Door deze beschikkingen wil de koning zijn berouw toonen voor zijne overhaastige handelingen jegens den Siameschen schrijver, welke bij dat consulaat gedetacheerd was, en zijnen wensch, om met het Britsche Gouvernement in goede verstandhouding te blijven en ook om van zijnen kant zooveel mogelijk bij te dragen tot gemak der vreemdelingen, die zich op zijn grondgebied bevinden.

Zijne Majesteit heeft ook maatregelen genomen, om zich met de inboorlingen, die bij het Britsche consulaat werkzaam zijn, niet in te laten. —

Wij twijfelen niet of de vriendschapsbanden zullen nog naauwer toegehaald worden, indien zulks mogelijk zij, met zulk eene opregte begeerte van den kant diens monarchs, om alle klagten voor te komen.

Het zou voorzeker te bejammeren zijn, indien de spoedig toegenomen handel met Siam door deze of gene zaak afgebroken werd.